

г. г. учителитѣ окръжното отъ Министерството на Народното Просвѣщение подъ № 3396 отъ 1899 год., и чл. 80 отъ закона за народното просвѣщението вмѣнива имѣ въ най-строга обзаностъ да се прѣдпазватъ отъ всѣкакви намѣси въ партійнитѣ движенія и да не се поставятъ въ положение на агитатори за въ полза на една или друга партія. Оная отъ тѣхъ, които се провинятъ въ подобно дѣяніе, ще бѫдатъ най-строго наказани.

и. д. Врат. Окр. Учили. Инспект.: А. Дамчевъ

Ето, това сж два типични случая, които твърдѣ добре характеризиратъ политиката на българската държава къмъ нещастното и народно просвѣщението. Мисълтъ на Вълчи-Трѣнския кметъ и на лицето, което е издало заповѣдъ за затваряне на едно вечерно училище, е основната мисълъ на нашата държава за отношенията ѝ къмъ образоването. По-малко училища по-малко учители, по-малко съзнателни граждани, по-малко доблѣстни избиратели! Когато държавата е безгрижна къмъ официалното просвѣщението и когато вий се стрѣмите да помогните за изкореняване на владѣющето невѣжество съ откриване на вечерни училища, възь ви казватъ: стойте, не можете да отивате противъ нашата училищна политика! Когато вий отдѣляте отъ свободното си врѣме да просвѣщавате главитѣ на живуците въ мизерия селяци, възь ви казватъ: ний це ви оскандалимъ, ний ще ви арестуваме, но нѣма да позволимъ даувреждате интеситетъ ни, които намиратъ удовлетворение само въ простотията на масите! По-дѣрзко безобразие отъ това не можете измисли. «Свѣтлина, по-вече свѣтлина!» вика учителъ и народа. «Тъ мнина, невѣжество, простотия и мизерия!» вика държавата и прѣзъ устата на своите управлятели, началници и инспектори. Жестока е тая държава, жестоки сж нейнитѣ дребнави агенти, и заслужено е прѣзънието, което чувствува народа къмъ нея!

А какво да кажемъ за съчинението на Вратчанския Инспекторъ Дамчевъ? По своята глупавина, то е типъ на онай канцеларица, въ която и послѣдния атомъ въздухъ е отровъ и която не разбира по-вече отъ министерските заповѣди. Но на страна глупавината му—тя характеризира само автора: въ това окръжно, съ което се отниматъ политическите права на 700 души учители, се съдѣржатъ елементитѣ на едно угловно пристижиление, което може би, само въ нашата държава може да вирѣ подъ покровителството или съ мѣчаливото одобрѣние на централната властъ. Прѣзъ периода на изборитѣ да ти забранятъ да участвашъ въ политическия животъ на страната, това ще рече да те прѣправягъ къмъ онай категория граждани, които по чл. 4 и отъ избирателния законъ сж лишени отъ избирателно право и по наказателния законъ отъ всѣкакви други права. Помислилъ ли е Вратчан-

Изъ кой путь е тръгналъ Бѣлгарс. Землед. Народенъ Съюзъ.

I.

Почти въ всички по-напредънали страни,—съгласно обществено-економическите условия, при които тѣ живѣятъ между многото религиозни, просвѣтителни, политически, економически и др. съюзи,—и тѣ нареченото селското сдружаване е извоювало за себе си правото на съществование. Сдружаването на земедѣлиците, а сж и на онай стопани, работата на които е въ зависимостъ и тѣсна врѣска съ земедѣлието, —е нѣщо най-обикновено на Западъ. Достатъчно е да прочетемъ «ржководството на земедѣлческите сдружавания» въ Франция отъ В. Кайяса, насъкно прѣведенено и на български, за да се убѣдимъ въ съществуването на цѣла мрѣжа дружества на селски стопани, които сж си поставили близки за реализиране цѣли, снабдени съ най-необходимитѣ срѣдства. За забѣлѣзване е, обаче, туй важно обстоятелство, че, както земедѣлческите организации въ Франция, тѣ и онай въ Швейцария, Германия и т. н. прѣко сж си поставили чисто економически цѣли. Така напримѣръ тук ще срѣщнете: 1) земедѣлчески синдикати за покупка за лични нужди на членовете, 2) синдикати за покупки за общо употребление отъ членовете, 3) лозарски синдикати, 4) цвѣкларски синдикати, 5) скотовъдски синд., 6) синдикални сдружавания за прѣчестване на рѣки, блатата и пихтица, 7) сдружав. за запаз. лозята отъ филоксера, 8) синдикални дружества за произвеждане извѣстни земедѣлч. продукти, 9) за продажба, 10) за прѣобразование производството, 11) земедѣлчески кредитни дружества, 12) земедѣлч. застрахователни дружества и т. н. и т. н. Всѣко едно отъ тѣзи дружества прѣслѣдва свои лични специални цѣли, които отговарятъ на мѣстнитѣ нужди и частнитѣ условия, всрѣдъ които работи дружеството. Ала при все това, понеже всички дружеств-

ски инспекторъ, когато е подписвалъ това свое изобрѣжение, че той е прѣвипшилъ своята властъ, като е отнель на надвѣдомственитѣ си учители ония нрава, които само сѫдилищата въ случай на доказани пристижления могатъ да отнематъ? Помислилъ ли е той, че съ туй извѣршва най-лоша услуга на министерството на просвѣщението, като дава поводъ на хората да прѣполагатъ, че послѣдното не е чуждо на подобни заповѣди или най-малкото, че то също внушава да се вършатъ по бѣль день та-зива крупни беззакония, при които свободата на изборитѣ остава само празна приказка, лишена отъ реално значение. Помислилъ ли е този инспекторъ и за нравствената стойност на подобно посѣгателство, което и най-скру-пълъзнатѣ закононарушители не ще посмѣятъ да извѣршатъ тѣй дѣрзко, тѣй нахално като него даже не въ надвѣчерието на едни обикновени избори, а въ надвѣчерието и на единъ дѣржавенъ прѣвратъ. И какво заслужва такова длѣжностно лицѣ, което извѣршва подобни подигравки съ свободата на съвѣстта и убѣжденията на хората, съ това тѣпкане на избирателния законъ? Цитирането на Иванчовото окръжно отъ 99 год. за оправдание на туй беззаконие е безсмислено, когато за нарушение на конституцията той бившъ министъръ е вече подсѫдимъ; цитирането на чл. 80 отъ закона е глупостъ, тѣй като прѣдъ избирателния законъ и прѣдъ конституцията, той членъ отъ училищния законъ не може да се приспособи въ тоя случай.

Ний само изкажемъ най-накрая съжаление, че тия работи се вършатъ прѣзъ врѣме, когато управляющъ министерството на просвѣщението е г-нъ Даневъ—лице, което е признало, че всички граждани сж равни прѣдъ законитѣ, че учителитѣ сж обикновени граждани и че тѣ не сж лишени отъ политическите права на другите поданици. Ако г-нъ Даневъ за единъ мѣсецъ врѣме не е промѣнилъ този свой вѣзлядъ, ний желаемъ да приспособи той къмъ своя прокопсанъ инспекторъ съответствующия членъ отъ наказателния законъ въ който е прѣвидено какво заслужава едно длѣжностно лицѣ, което прѣчи на свободата на изборитѣ прѣзъ заплашване.

Селски грабежи.

Получихме за обнародване слѣдующето съобщение, изпратено намъ отъ единъ общински съвѣтникъ въ с. Опънецъ (Плѣвенско).

«Общински ни кметъ Велико Ангеловъ събра по-голѣмъ процентъ общинска върхнина отъ утвѣрдения отъ окръжния управител и отъ получения излишъкъ въ храна отмѣтна отъ списъка на дѣлгумитѣ данакоплатци съвѣтниците си, безъ да сж се издѣлжили:

Една частъ отъ населението—по-бѣдните—плати дѣлга къмъ общината на другата частъ по-състо-

ва гонятъ общата за всички крайна цѣль—материалното подобрене на земедѣлиците—то почти въ всѣка страна тѣзи отдѣлни синдикални дружби сж свѣрзани въ единъ общъ земедѣлчески съюзъ, който —чрѣзъ своите конгресни дебати и рѣшения, а така сжъ чрѣзъ дѣйствоването на своите управителни комитети — дава общото направление на земедѣлческите искания, насочени: било спрѣмо дѣржавата, било спрѣмо другите економически и политически организации въ страната, явящи се като важни фактори при развой на общия дѣржавенъ животъ. — Но нека прѣведемъ нѣколко тѣрдения изъ поменатата книга на Кайяса, които ще пояснатъ току-що изказаниетѣ наши мисли: «Изобщо професионалнитѣ синдикати иматъ изключително за цѣль изучаването и покровителствуването икономичнитѣ, индустриалнитѣ и тѣрговскитѣ интереси на населението.

Главната задача пѣкъ на земедѣлческите синдикати е: да изучаватъ и да покровителствуватъ икономичнитѣ, нравственитѣ и общественитѣ интереси на селското население.

Тѣ иматъ за специална цѣль:

1) Да купуватъ задружно всички полезни за работата имъ прѣдмети и всички сурови или фабрикувани материали потрѣбни въ земедѣлцето, като: искусственъ торъ, сѣмена, фиданки, земедѣлчески съчици и машини, добитъкъ и пр.,

2) Да извѣршватъ задружно индустриалното прѣобразование на земедѣлческите произведения;

3) Да организирватъ задружни продажби на земедѣлчески произведения и да улесняватъ тие продажби чрѣзъ намиране на нови тѣржища;

4) Да разпространяватъ земедѣлческото образование и съствѣтствуващи познания чрѣзъ курсове, сказки, раздаване на брошури, уреждане на библиотеки и пр.,

5) Да подбуждатъ и съдѣйствува въ опититѣ

ятелнитѣ. Горнитѣ свѣдѣния се отнасятъ за натуралната 1900 година.

Горното удостовѣрявамъ съ подписа си.

Общински съвѣтникъ . . .

Нарочно укривамъ името на откровения съвѣтникъ за да го прѣдпазимъ отъ прѣслѣдванія, които сж нѣщо обикновено въ Опънецъ. Мислимъ, че е опрашателно това укриване като имаме прѣдъ видъ, че въ твърдѣ кратко врѣме тамъ сж извѣршени нѣколко подпалвания и убийства, на които авторитѣ не сж още открити. Ний дѣржимъ на разположение на властитѣ гоя документъ и сме готови да имъ го прѣставимъ на първо поискване.

И тѣй, споредъ думитѣ на единъ вжтрѣщенъ човѣкъ, въ Опънецкото общинско управление се намира лице, което е стѫпкало всѣкаквъ законъ и права. За да служи на по-богатитѣ селени — по всѣка върбътностъ за нѣкои чувствителни печалби — това лице (и по настоящемъ кметъ) е натоварило бѣдното население съ двоенъ общински данъкъ. Цѣлото това пристижление се е вършило прѣдъ носа на Плѣвенскиятѣ административни и финансови власти безъ да се заинтересува нѣкой отъ него и безъ да е направенъ понѣ опитъ за издирването му. На той кметъ сж правени нѣколко ревизии, но чудно чудо—никоя отъ тѣхъ не е открила онова, което е било очевидно за всѣки бѣденъ данакоплатецъ.

Въ единъ отъ миналите броеве на вѣстника ний указахме на редъ кражби и злоупотрѣблени съ общински и училищни суми, извѣршени послѣдователно отъ нѣколко общински кметове въ сѫщото село. Въ числото на тия злоупотрѣбители ний турихме кмета Велико Ангеловъ, като посочихме на редъ факти, които сме готови всѣкога да докажемъ, гдѣто и когато обичате. Обаче на тия съобщения никой не обѣрна внимание: нито административнитѣ, нито финансовите власти. Сега на тия власти имъ давамъ нови свѣдѣния. Ще замѣлчимъ ли пакъ? Ще бездѣйствува ли тия власти прѣдъ едни прѣстижления, които, може би, и въ тая минута се повтарятъ съ всичката имъ отвратителностъ? Или по-вече има врѣме да се посрѣщатъ и изпращатъ министри и депутати, а по-малко — за изгълънение на единъ високъ общественъ дѣлът, къмъ който сж призовани честнитѣ хора? Нима спасението властническото могущество на Прогресивно-Либерабелната Партия изисква, що да се забрavitъ или недовиждатъ пристижленията на лица, даже и на такива отъ сѫщата партия? Или ний сме пристижници, ако лансирамъ нѣвѣрни обвинения или пѣкъ опанецкото кметство е сѫщинско гнѣздо на разбойници, чийто място е въ затвора. Ако сѣмѣтate на събра изпращатъ или недовиждатъ пристижленията на лица, даже и на такива отъ сѫщата партия? Или ний сме справедливи обвинители, наложете на злоупотрѣбителите съ обществените богатства тѣжката рѣка на дѣржавната власт и освободете обществото отъ явните крадци.

Мѣлчанието и бездѣйствието по този вѣростъ става вече нетърпимо.

50 души избиратели отъ с. Катерица (Плѣвенско) сж взели резолюция, която по нѣмане място не можемъ да помѣстимъ изцѣло и за това правимъ отъ нея само нѣкои извадки.

РЕЗОЛЮЦИЯ.

Днесъ на 4 Февруарий 1902 год. подписанитѣ избиратели отъ с. Катерица Плѣвенска околия, се събраха въ училищното помѣщение да размѣнимъ нѣкои и други мисли по несносното ни материално положение. Като зехме прѣдъ видъ, че хала ни отъ

за обработване на земята съ машини и усъвѣршенствовани съчици, за употребление на торове, както и съ всички други срѣдства за улесняване въ работата, намаление костуването на производството и увеличаване на количеството му;

б) Да улесняватъ организирането и управяването на сътруднически, взаимни и др. дружества, имеющи за цѣль подобряване на материалното, нравственото и умственото състояние на членовете си, каквито дружества сж напримѣръ: земедѣл. кредитни др-ва, друж-та за продажби и покупки, взаимо-спомаг. кassi, спестовни кassi, осигоряванията срѣщу злаоща, спровочни бюра за искания и прѣдложения на произведения, торове, добитъкъ, сѣмена, машини и пр.

7) Да даватъ мнения върху законодателнитѣ и др. прѣобразования, върху икономичнитѣ мѣрки, които трѣба да се зематъ по земедѣлътието, а именно върху тѣгобитѣ, които носятъ земленитѣ притежания, върху жилѣзопъжнитѣ тарифи, тѣрговскитѣ договори, митнитѣ тарифи, окдроата, правата за мяста въ пазарната, панцирѣтъ и пр.

Ето туй сж по-главнитѣ задачи на земедѣлческите синдикати не само въ Фракия, но изобщо въ всички развили съвѣти въ економическо отношение страни, гдѣ сѫдитъ нужди на живота извикаха тѣзи сдружавания на борба за извояване едно по-сносило положение за трудящите се земедѣлски маси. Всѣко едно отъ тѣзи дружества живѣе свой напълно-самостоятеленъ животъ, съобразно нуждите на членовете и мѣстнитѣ условия. Ако тѣзи дружества влизатъ въ взаимни сношения и сж се свѣрзали въ общъ земедѣл. съюзъ, то е единствено поради туй, защото чрѣзъ туй по-лесно ще реализиратъ своите частни цѣли: едно—защото общия съюзъ има по-голѣма тѣжестъ прѣдъ обществото и дѣржавата, та по-скоро и по-мощно ще защити както общо-съюзниятѣ искания тѣй и част-

година на година сгава все по-лошъ и по-лошъ; че вече не остана, какво да залагаме на лихварите и другите кредитни учреждения, та да ни дават пари и си изхрънваме дъщата; че ний, земеделците, занаятчиите и работниците плащаме най-тежки данъци и поддържаме цялата държава, а тя до сега нищо добре не е направила за насъ; че всичките досегашни правителства същ водили и водят една разсипническа финансова политика, като всяка година сключват държавния бюджет съ дефицити, които покриват съ теки и непонесими за страната ни заеми; че ний издръжаме войската и полицията, които служат също на търговия, чорбаджиите и правителствата, за да се задържат тези постфидите повече време на власт и да прокарват съсипателни за страната ни закони

РЪШИХМЕ:

1. Въ предстоящите избори за народни представители да гласуваме само за тези кандидати, които се явяват предъ насъ и ни кажат, чии интереси ще защищават въ камарата, а така също да дадат и писмено задължение, че въ Народното Събрание ще защищават и следните наши искания.

а) Намаление срока на воената служба на двъг години за конниците, а пехотинците на една година.

б) Намаление числото на офицерите.

в) Закриване излишните чиновнически служби, създадени за охранение на партиите.

г) Намаление заплатите на князя, министрите, депутатите, офицерите и чиновниците.

д) Въвеждане прогресивно подходния данък.

е) Уничтожение на училищните такси.

ж) Увеличение курса на основното училище и отпускане помощи на бъдни ученици.

з) Бързо и ефтино правосъдие.

и) Безплатна лекарска помощ и други съдействия за лъкуване.

к) Уничтожение на офицерските и чиновнически пенсии за прослужени години и въвеждане на инвалидни пенсии без разлика на занятие.

л) Държавата да не сключва никакви заеми за покриване обикновените си нужди, каквито същ били почти всичките досегашни заеми, включително и про-падната монополен заем, а това да стане отъ намаление военния бюджетъ.

2. Въ случай, че избрания отъ насъ нар. представители не изпълни обещанията си, че изкаме по законен редъ мащването му отъ Народното Събрание.

3. Нашият избраници същ дължни, следъ закриването на всяка сесия да ни даватъ отчетъ за дълготността си въ камарата.

4. Напомняме на предстоящото Народно Събрание (сесия) да не засъдава като своята предшественица седем мъседца.

5. Молимъ всички земеделци, занаятчи и работници да поддържатъ гордизложението ни изказани.

6. Настоящето рѣшение да се изпрати съ молба за публикуване до вѣстниците: «Нова Струя» и «Земеделческа Защита».

Прѣдседател на събранието: **Н. Вичевъ**

Слѣдватъ подписите на 50 души избиратели.

РЕЗОЛЮЦИЯ.

Ний избирателитъ отъ с. Балабанли (Българино) събрали въ Недѣля на 10/II 1902 г. въ училището, като взехме предъ видъ, че една отъ причините за днешната економическа и финансова криза е разсипническата политика на досега управляющите партии, че тъ съ имали за единственъ принципъ—ржководство, а именно: охранение на съврътъ партизани, че за

но-дружествените, и друго—зашто съюза се явява като едно главно справочно бюро за предлагания и търсения редъ стопански произведения, най-износно покупателно бюро за всевъзможни земеделчески органи и др. стопански потребности.

Ето що пише Кайасъ въ помернатата книга по този поводъ: Прѣзъ 1886 год. е основанъ Централен Съюзъ на земеделческите синдикати въ Франция. Цъльта на общия съюзъ е:

1) Да служи на съединените синдикати като постояненъ центъръ за сношения и да имъ доставлява нуждите съдействия и съвѣдения, за да се ползватъ отъ износните търгища и отъ намаление такси за прѣвозвът.

2) Да настърчава откриванието на нови синдикати;

3) Да събира и съобщава на съединените синдикати всички съвѣдения отъ вътрешността на страната и отъ странство, които биха имъ послужили за да се освѣтлятъ върху положението на реколтите и върху предложението и исканятията, както и да ржковиди по тоя начинъ синдикатите и членовете въ сдѣлките имъ.

4) Да дава мнения и съвѣти върху всички спорни или тѣхнически въпроси, за които съединените синдикати биха намѣрили за добре да го попитатъ, било за собствения интересъ на синдикатите, било за частния интересъ на членовете имъ.

5) Да улеснява съединените синдикати при анализирането на почвите, торовете и други вещества въ лабораторията на «Французкото Земедѣлъ. Др-во».

Значи, Централния Съюзъ е единъ прѣвъзходенъ центъ за изучаване и покровителствуване общите интереси на всичките синдикати; едно дѣятелно огнище за пропагандиране на обществена организация и най-сетне той е едно силно представителство на земеделческия свѣтъ.

нашето лице положение никой се не замислюва и нищо не прави държавата, рѣшихме че народните представители въ предстоящата сесия да направятъ слѣдните работи, които отчасти ще подобрятъ хала ни:

- 1) Въвеждане на прогресивно подходния данъкъ.
- 2) Прѣмахване на косвените данъци.
- 3) Реформиране на пътната повинностъ.
- 4) Намаление на ефективата на войската, защото трѣбва да се разбере, че тя нѣма и не може да има никакви исторически задачи.
- 5) Намаление срока на действителната служба въ войската.
- 6) Намаление заплатите на повече отъ 200 лева.
- 7) Намаление дневните на народните избраници.
- 8) Безплатна медицинска помощъ.
- 9) Увеличаване бюджета на Народното Просвѣщение.
- 10) Отваряне на зимни земеделчески курсове.
- 11) Бързо правосъдие.

12) Да не се сключва никакъвъ заемъ съ реална гаранция и монополи и рѣшихме още, че ще гласуваме за тогова, които даде писмена гаранция, че ще работи за прокарване на горните искания и ще дава отчетъ слѣдъ всяка сесия на избирателите си.

Настоящето да се обнародва въ вѣстниците за свѣдение: «България», «Миръ», «Прѣпорецъ», «Раб. Вѣстникъ», «Нова Струя» и «Вечерна Поща».

Избиратели: (слѣдватъ подписите на 59 избиратели)

Прѣдседател: **А. Къновъ.**

ДОПИСКИ

Съобщения изъ Трѣнско.

Тѣзи дни въ селото Ясеновъ-дѣлъ е извѣршенъ вѣнчаленъ обредъ върху дѣвѣ цѣца—не по-възрастни отъ 14—15 години. Първоначално, както санитарната тѣ и духовна власти категорически отказаха извѣршването на такова прѣстъпление; сега вѣнчанието се извѣрнило. Дали, обаче, това е извѣршено съ знанието на първата отъ горѣпомѣнатѣ власти—или просто то е дѣло извѣршено само отъ втората, това ми е неизвѣстно. При все туй, този фактъ иде да потвѣрди, че има моменти, когато нѣкои хора, вижда се обаяни, се рѣшаватъ на дѣла, които въ нормални условия отказватъ да извѣршатъ, като противозакони. Това потвѣрдява и прѣсканиятъ слухъ отъ родителите на вѣнчавите, че покрай тази работа—частно разрѣщение да се вѣнчаятъ дѣцата имъ—покарали по 400 грона.

Имената на дѣцата съ: Кота Рангеловъ и Сима Георгиевъ. Първото отъ тѣхъ прѣзъ 1895/96 учебна година е било ученикъ въ I отдѣлението.

Вѣрваме, че Св. Синодъ нѣма да остане индиферентъ къмъ подобни разорители на общественото здраве, които явно игнориратъ църковните постановления.

Тукъ агитеците завзематъ значителни размѣри. Народните съ тѣхъра вѣра въ своето спасително бѫдеще — застрашаватъ и учителите, и свещеници, и всичкѣ интелигентно, че не трѣбва да се говори никакъ противъ тѣхъ, защото «ще дойде денъ, когато ще прѣвръщатъ свѣта». Обаче, това малко стрѣска Трѣнската интелигентна младежъ, която въ обема на своята просвѣтителна мисия между народа е поставила на дневенъ редъ—изтькането на всички реакционни мѣрки на отдѣлните правителства, както и даването на народа възможностъ да разбере, че той е въ сила

Прѣзъ Януари 1900 год. Централния Съюзъ се състоише отъ 936 синдикати съ около 500,000 души членове.

Отъ цитираното ясно се вижда, че въ Франция при едно дребно и срѣдно земевладѣніе е възможенъ единъ чисто икономически земеделчески съюзъ, който докарва огромни резултати, безъ този съюзъ да си е поставилъ цѣлъта: *политиката*, както що направиха умните ржковиди на българския съюзъ. Но затова по-послѣ, а сега продължаваме да излагаме нашите мисли за чуждите съюзи. Въ една нормална по своето развитие страна *съсловна партия* е нѣщо—безсмыслица. Въ Франция, както ще видимъ и въ Германия, обществените идеи и течения се тѣй прѣплитатъ всрѣдъ народа, най-противоположни направления въ гръденско-политическия животъ на страната тѣй можемъ си пробиватъ путь всрѣдъ всички слоеве на обществото, що немислимъ е да се групиратъ хората въ нѣколко селски или градски партии. Обществените политики икономически течения съ ясно оформени и иматъ своята мощни изразители и представители, ето затуй всички човѣкъ—биль той: селянинъ или гражданинъ земеделеца или надничаръ, индустрисъ—фабрикантъ или едъръ чифликъ и т. н.—намира ону мѣсто за себе си, въ онай група или класъ, която се явява най-вѣрна носителка на неговите идеали, най-блика изразителка на неговите интереси и стремления. Всѣки френецъ е длѣженъ да биде съзнателенъ гражданинъ на своята републиканска страна, всѣки слѣди политически животъ и дава своя пай въ общия вървежъ на държавния корабъ. Политиката е дѣлъ, а не цѣлъ, всѣкиму; синдикатъ, а така също и Централния Съюзъ влияятъ върху политическия животъ на страната, ала косвено. Тѣ не съ и немогатъ да бѫдатъ партия. Както въ парламента, тѣй и въ сената нѣма отдельна специално земеделческа парламентарна група.

да обуздае свойте изборници и имъ посочи правия путь въдълъто на тѣхната законодателна дѣйностъ.

Недостоенъ кметъ.

Пишатъ ни отъ с. Умаревци, Ловчанска околия за кмета на селото—Тошо Гечевъ, че по желанието на нѣкой лица отъ селото той писалъ на мѣстния учителъ, понеже е събиралъ селяните на вечерно и недѣлно училище въ селото, да не събира въ училището слѣдъ отпускъ на дѣцата каквито и да било хора безъ негово позволение. Кметът не позволявалъ да се събира на вечерно училище въ училищното здание хората, нито пъкъ е съгласявалъ да се отпусне една отъ празните училищни стаи за помѣщение на читалище. Чудно наистина, споредъ този своего рода кметъ, селското училище не може да служи за обучението на възрастните хора, нито за помѣщение на читалище, а читалището се разпространявалъ социализъмъ изъ селото. Този кметъ вмѣсто да помогне учителя да отвори вечерно училище за селяните, които също го поставили на кметското място, напротивъ прѣчи на учителя и желае селяните да не се учатъ, а да тънатъ въ мракъ. Ама вълка въ мъгляво време яде овцетъ. Чудно наистина, споредъ този кметъ, че събира на вечерно училище за селяните, които също го поставили на кметското място, напротивъ прѣчи на учителя и желае селяните да не се учатъ, а да тънатъ въ мракъ. А за своя трудъ, който учителя положилъ да отвори вечерно и недѣлно училище, да основа читалище въ селото е получилъ отъ кмета: «Ше те уволня брѣй, както тѣ бѣхъ уволнилъ по миналата година». Ето писмото въ прѣпись, съ което кметъ подтвѣрдява стоята мисъль и желание:

Долно Павликенско Селско Общ. Управление

№. 47

14-ий Януари 1902 год.

Главниятъ Учителъ въ

с. Долне-Павликене.

с. Умаревце.

Сообщава Ви се, Господине Учителю, да не събира слѣдъ отпускъ на дѣцата никакви хора безъ разрѣщението ми въ училището. Въ противенъ случаѣ ще Ви съставя актъ съ който ще моля уволненето Ви.

Общински Кметъ: **Т. Гечевъ.**

Писаръ: **М. Гуневъ.**

Слѣдъ всичко това знае ли кметъ, че постъпката му е противъ чл. 44 отъ закона за народното просвѣщение.

Ний съвѣтваме въпросния учителъ да се оплаче до Инспекцията, а тѣй също обрѣщаме винуване на тази постъпдната да се заинтересува и да покаже на този кметъ правия путь.

С. Пелишатъ, 10 Февруари 1902 год.

Прѣзъ миналия мѣсецъ двама селени отъ с. Пелишатъ отишли на лъкуване въ тукашната държавна болница, обаче принудени били да я напуснатъ прѣди да видятъ нѣкаква помощъ. Прчината на това била управителната лѣкарка на болницата г. Д-ръ Козаровъ, който съ постоянните си нагрубявания и хокания правѣлъ стоеенето имъ тамъ невъзможно.

—При всѣко идване той се обрѣщалъ къмъ тѣхъ съ думите: «Вие тука ли сте още? Цѣръ за вѣсъ тука нѣмаме! По скоро си отивайте!» и мн. др.

И тѣзи двама нещастници, слѣдъ като се убѣдиха, че болницата не е място кѫдѣто хора като тѣхъ би намѣрили спасение, се връщатъ въ селото си съ надеждата дано провидението се смили надъ тѣхъ и надъ още по-нещастници

свидетелства безплатно. Той обаче, като не искал да нанесе вреда на кесията си, имъ отговорил на кратко, съ достойните за един лъкар думи: «Ние не сме мекерета да слугуваме на хората без пари! Следствието отъ тази високо безкористна постъпка на г. лъкара е било, че една отъ учителите заминава отъ селото си (Никополска околия) пъшкомъ до гр. Орехово где извадилъ отъ тамошната болница свидетелство, като заплатилъ само 50 ст. за гер. марка.

Това е фактъ невъроятенъ, но при все това фактъ.

П. М.

с. Вълчи-Трънъ, II Февруари 1902 год.

Питаме Вълчи-Трънския св. Борисъ К. Паскаловъ следуващото:

1. Изтинали е, че той е вънчалъ момчето на Кузи Петровъ, Киро Кузевъ отъ с. Вълчи-Трънъ, малолѣтно, като е излягалъ, че то не е записано въ регистра за ражданциата и скрилъ кръстителното му свидетелство?

2. Върно ли е също, че той е взималъ бъ50 лв. отъ Блажо Миневъ, за смътка на покойния Русанъ Коновъ, опъненъ отъ Свещ. на с. Одрине, който си е получилъ парите напълно, а понеже той е ходилъ да оправя вънчавката на малолѣтния братъ на Б. Миневъ е вземалъ горбомѣтната сума, вънъ отъ тѣхни тѣ и др. разноски?

3. Изтина ли е, че благочестивото отче е взимало за момите отъ с. Вълчи-Трънъ, които отиватъ за ергени отъ друго села по 8—10 лева, отъ които е записвалъ само по 3—4 лв за въ полза на църквата, а другите са взимали за своя джебъ, като се има предвидъ и таксите съ отдѣлни.

4. Истина ли е, че най-послѣ, че е връщалъ малкиятъ пити (хлѣбъ), донасяни при кръщавките на дѣцата, а за кокошките и зовъта за бѫдящий коньтѣ съ дребни работи.

5. Питаме същия свещеникъ, на закона ли основание води малолѣтните ергени въ София прѣдъ Св. Синодъ да имъ разрѣшатъ вънчаване, че му трѣбвали по-скоро парички и охарчи на бѣдните земедѣлци 60—70 лева?

6. Върно ли е, че същиятъ свещенъ при кръщаване на дѣцата е взималъ прѣварително по 50 ст. за очистителна молитва отъ лъхусите жени, за да отиватъ непременно да си четатъ, а п не връщатъ, кога му дадътъ по нѣщо при самото четене, за което прѣварително му е платено. По-добре би направило милосърдното отче да взима прѣварително за вънчаване и смърть на роденото, кога го кръщава, за да не губи лихвите до като порастне или умре новороденото.

7. Изтина ли е, че кога работата дойде на бѣзъ, вънчава свадбите безъ вули и послѣ отива за та-кива и си свѣршича частна работа съ пътните, че му плаща лицето?

И този свѣщеникъ при встъпване на длѣжността си тѣржествено е заявилъ отъ църковния амвонъ, че той не е отъ онъя стари свещеници, да експлоатира съчинъти си и службата си и сега още не представлява да проповѣдва на лѣво и на дѣсно за смирене и кротост на простата маса, като «овчии», да починатъ дѣсетътъ Божи заповѣди, а той самъ не изгълъни нито едно отъ тѣхъ.

ХРОНИКА.

Въ с. Вълчи-Трънъ живѣе едно отче, за което на друго място отъ настоящия брой има специална дописка. Макаръ, че въ своята чисто свещеническа работа той не е съвсѣмъ чистъ и има нужда самъ да помисли за свое то изправление, обаче това никакъ не му бѣрка да се явява на политическата сцена и да играе неблагодарната роля — противникъ на социализма. Завчера въ вечерното училище е дѣржалъ сказка противъ социалистите, въ която най-важниятъ аргументъ е билъ следуващия; «какъ може да се осъществи равенството между хората, когато по земята живѣятъ човѣци съ различни цвѣтове: едни съ черни, други бѣли, едни съ жълти, червени и т. н. едни съ по-големи мозаци, други съ по-малки». Ний искрено съжаяваме, че единъ противникъ може да се задоволява съ такива доводи, особено противникъ, който на врѣмето си е билъ учитель.

За въпросния попъ, който иска да мина въ като политическо лице, имаме дани за следуващата еволюция въ неговите убѣждения. Прѣди да стане попъ билъ е учитель и при това социалистъ, следъ заповдането си мина въ лагера на реформаторите, а днесъ следъ аферата съ гербовитъ марки е прѣминалъ къмъ стамбулигитъ. Ний честимъ на народно-либералната партия въ Плѣвенско този тѣрътъ во Христе братъ сега — нейнъ членъ, който въ три години врѣме е промѣнилъ три партии. Впрочемъ не е чудно да се отегли и изъ тѣхната срѣда и да прѣложи услугите си и на друга партия.

Отъ гр. Ломъ ни извѣстяватъ, че учителите при училището „Константинъ Фотиновъ“, което се намира въ най-бѣдния кварталъ на града, развивали тѣръдѣ похвална дѣятелност за умственото подигане на този кварталъ. Драго е човѣку да посѣти дѣтско-родителските въчеринки и другите събрания въ училището, гдѣто надничари, земедѣлци, рибари и други бащи и майки — съ интересъ слѣдятъ хубавите поучения на учителите и успѣха на своите рожби. Не можемъ да не отбѣлежимъ, че и Ломското училищно настоятелство е живо заинтересувано съ този въпросъ и дава всѣкакъвъ рѣдъ съдѣйствие на учителите.

Изборенъ шайкаджилъкъ. Получихме отъ с. Махлата следуващата телеграма:

Плѣвенъ

Окр. Управителъ, копие въ «Нова Струя», Цв. Каравановъ, Асънъ Милчевъ. Заповѣдайте Махленскому кмету да обуздае шайката на Горанъ Бѣловъ, която снощи счупи главата на Георги Велковъ, иначе саморазправата е неминуема.

За избирателите: Величко Поповъ

И тѣтъ шайките започнаха да чупятъ глави и по селата. Прѣди една седмица е билъ нападнатъ единъ ткаченъ печатарь близо до градското читалище и благодарение, че билъ въоръженъ, сполучилъ да се отврве. Всичко това съ признания, които показватъ, до колко че бѫде гарантирана свободата на изборите.

Както бѣхме съобщили миналия брой, въ Свищовъ е била осуетена една вечеринка главно по вината на двамата директори на Търговското и V-кл. дѣвич. училища, на градския кметъ и на трима души основни учители. Ди-ректора Бръчковъ не позволилъ на ученическия хоръ да вземе участие, следъ като по-рано далъ съгласието си; градския кметъ забранилъ да ставатъ репетициите въ училището, макаръ че той съ охота го отпушилъ на разположение на прогресивните либерали да правятъ събрания и дѣржатъ рѣчи; Драгойковъ (другия директоръ) не далъ пияното макаръ, че го отпушналъ по-рано съ писмо. Особено не-прѣоръжително било по този случай поведението на трима основни учители, които по собственото имъ изражение били «змии, които пълзятъ и хапятъ». Четъзнаятъ «да пълзятъ», това го знае и мало и голѣмо за това имъ качество има изобилни доказателства въ миналото и настоящето, когато тѣ послѣдователно съ се присламчвали къмъ водителите на различни партии, за да запазятъ кожата си. Тѣръдѣ обяснимо е тогава, защо такива лица съ прѣкали: щомъ кмета и директорите съ на една страна, бива ли тѣ да минатъ на противната — такава дѣрзостъ не влиза въ програмата на «пълзението». За сѫщите лица ни съобщаватъ тѣръдѣ грозни работи за тѣхното «нравствено» дѣржание къмъ извѣстни учителки, работа, които на скоро ще станатъ достояние на публиката.

Изъ дубнишко с. Чаменака. 1. Прѣди три години дѣржавата бѣше отпуснала за поправка на училището ни 300 лева. Тия пари останаха, безъ да се заинтересува нѣкой за тѣхната сѫдба, въ тогавашния кметъ Мине Илиевъ, отъ с. Грамадѣ. И той господинъ вмѣсто да прѣдаде въпросната сума на нѣкой неговъ наследникъ, или вмѣсто да ги употреби за прѣдназначената имъ цѣль, той е какво върши: дава ги съ 100 % лихва на съселянетъ си. Ето единъ лесенъ способъ за печелене.

2. Днесъ ни посѣтиха четворица руски агитатори. Слѣдъ като свѣршиха рѣчи си (?) на повиканите отъ тѣхъ селени, тѣсни съпартизани, единъ съзнателенъ селенецъ (К. Манчовъ) се осмѣли да запита «непрѣкосновенитъ»: какво стана съ многото имъ обѣщания за монопола, за увеличаването съ два милиона лева поземления данъкъ, за увеличаването на генералските заплати, за множеството интернирванници, за върлуващите по настоящемъ шайки, за излишните расходи по посрѣдницието на руския князъ. Тѣ вмѣсто отговоръ се изпѣчиха съ думите «мълчи, сега ще ти съставимъ актъ и ще те изпратимъ при Дубничкия начальникъ». Слѣдъ това издадоха високите си заповѣди на ткачените падари, защото и тѣхните начальници съ руси, които безцеремонно го измѣкнаха изъ събралието и го изнесоха вънъ отъ селото, кждъто съ го пуснали. Тѣй

постижватъ руските агитатори, когато нѣкой се осмѣли и прѣдъ очите имъ изкара всички имъ мерзки дѣка. Подобни оценки не сѫ само въ нашето село, а изъ цѣлия тукашенъ край.

Продължава се подписката

за

„ПРАВО ДѢЛО“

Година пета (1902)

Списанието „право Дѣло“ ще излиза и за напрѣдъ въ началото на всѣкоки мѣсецъ, освѣнъ прѣзъ м. м. юлий и августъ, при сѫщата програма и обемъ.

Аbonamentътъ бива годишенъ и прѣдплатенъ.

За България 6 лв.—за странство 8 лв.

Аboniraniето става направо въ редакцията — Габрово, ило чрѣзъ нашите агенти и настоятели.

Открива се подписка за илюстрираното дѣтско списание

„ТРУДОЛЮБИЕ“

Година II (1902).

Най-евтиното списание за дѣца е «Трудолюбие». То излоза всѣкоки мѣсецъ, освѣнъ мѣсеците: юлий и августъ и струва само 1.50 лева — прѣдплатени.

Освѣнъ списанието, аbonatitъ ще получава двѣ прѣмии: една съ III кн. и др. съ послѣдната, три картини за рисуване, за които ще даватъ награди до 28 год. течения и по-даращи за сполучливи рѣшения на задачите въ списанието.

Аboniraniето става направо чрѣзъ телеграфо-пощенските станции въ Княжеството.

Всичко, че се отнася до сп. «Трудолюбие», се изпраща до **М. Георгиевъ**, учителъ въ гр. Луковитъ.

Отъ редакцията.

Обявления отъ Съдъд. Пристави.

№ 827

Извѣстявамъ, че 31 день отъ денътъ на послѣдното двукратно публикуване настоящето въ в. «Нова Струя» ще се продава на публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвенъ следуващите недвижими имоти, находящи се въ Писаровското Землище, а именно:

1.) Къща въ с. Писарово съ дворъ 1 дек. оцѣнена за 200 лева; 2.) Нива «На срѣдни връхъ» 3 дек. — 30 лева; 3.) Нива «На срѣдни връхъ» 6 дек. 5 ара — 60 лева; 4.) Нива «Менкова геранъ» 6 дек. — 60 лева; 5.) Нива «Лозита» 3 дек. — 30 лева; 7.) Ливада «Въ Тулово» 3 дек. 5 ара — 35 лева; 8.) Лжъ «Въ женски долъ» 1 дек. 3 ара — 6 лева; 9.) Бранице «Въ женски долъ» 4 дек. 5 ара — 30 лева; 10.) Бранице «Край село» 7 дек. — 42 лева; 11.) Градина «Барата» 5 ара — 15 лева; 12.) Лозе «Срѣдни връхъ» 2 дек. 6 ара — 25 лева.

Горните имоти принадлежатъ на Иочно Цоловъ отъ с. Писарово, не сѫ заложени, продаватъ се по възисканието на Петко Вѣловъ отъ с. Село за 505 л. 95 ст. лихвите и разноските по испѣлнителния листъ № 4363 на II Плѣвенски Мировий Съдия.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната оцѣнка.

Разглѣжданието книжата и наддаванието може да става всѣкоки присъственъ денъ въ канцеларията ми. гр. Плѣвенъ, 30 Януари 1902 год. 2—2

Дѣло № 826/901 год.

Сѫдебенъ Приставъ: Ив. Цоковъ

№ 1606

Извѣстявамъ, че 31 день отъ денътъ на послѣдното двукратно публикуване настоящето въ в. «Нова Струя» ще се продава на втори публиченъ търгъ въ канцеларията ми въ гр. Плѣвенъ следуващия недвижимъ имотъ, а именно:

Къща въ с. Крушовица «Циганска махла» направъна отъ прости дѣрвень материали, покрита съ керемиди съ три отдѣлния, оцѣнена за 20 лева.

Горниятъ имотъ принадлежи на Моца Иванова настойница на дѣцата си отъ гр. Плѣвенъ не сѫ заложени продаватъ се по възисканието на Бочо Иотовъ отъ с. Крушовица за 285 л. лихвите и разноските по испѣлнителния листъ № 5058 на Плѣвенски Окол. Мир. Съдия.

Наддаванието ще почне отъ първоначалната оцѣнка.

Разглѣжданието книжата и наддаванието може да става всѣкоки присъственъ денъ въ канцеларията ми. гр. Плѣвенъ, 12/II 1901 год. 1—2

Дѣло № 1229/900 год.

Сѫдебенъ Приставъ: Ив. Цоковъ

Отговорникъ: Т. С. Кузмановъ.